

STRIJDEND NEDERLAND

In dit nummer o.a.:

- Oefening Falcon Autum
- Deelname B-cie aan EUFOR ALTHEA
- Oefening Falcon Leap
- Herdenking Beneden-Leeuwen

**“EN DIT REGIMENT ZAL
BLIJVEN VOORTBESTAAN”**

(KONINGIN WILHEMINA, TILBURG, 18 MAART 1945)

December 2025

Colofon

Bond van Oud-Stoottroepers en Stoottroepers (BOSS)

Verenigingsorgaan

81ste jaargang, nummer 4 • December 2025

De naam **Strijgend Nederland** stamt uit de Tweede Wereldoorlog en is gebaseerd op de vaste aankondiging van Radio Oranje vanuit Londen. Deze aankondiging bestond uit de eerste tonen (tune) van de vijfde symfonie van Beethoven gevolgd door de gesproken tekst: "Hier Radio Oranje, de stem van Strijgend Nederland." Strijgend Nederland werd 'de stem' van het strijdend deel van de Binnenlandse Strijdkrachten: de Stoottroepen. Strijgend Nederland werd op 2 december 1944 voor de eerste maal aan de Stoters te velde verstrekt.

Dagelijks bestuur van de BOSS

Voorzitter

tel. 06 - 3078 7633
vz@stoottroepers.nl

A.M.J. Wagemakers
Kielakker 37
7971 AE Havelte

Vicevoorzitter

tel. 0492 - 512 376
06 - 1427 2361
h.schimmel97@upcmail.nl

H. Schimmel
De Kromme Geer 76
5709 ME Helmond

Secretaris

tel. 06 - 5436 8652
Vankuijk.john@gmail.com

J.C.H. van Kuijk
Oranjelaan 1
7941 EZ Meppel

Penningmeester

tel. 06 - 5135 2476
pm@stoottroepers.nl
IBAN: NL55 RABO 0137501609

N. Teerds (wnd)
Barchemseweg 10
7241 JD Lochem

2de secretaris en 2de penningmeester

tel. 06 - 1299 0698
e.klinck@kpnmail.nl
e.klinck.01@mindef.nl

E. Klinck,
Gerststraat 2
3882 GZ Putten

Doelstellingen van de BOSS

- Het in stand houden en bevorderen van banden van vriendschap die tijdens het dienen bij het Regiment Stoottroepen Prins Bernhard zijn ontstaan;
- Het onderhouden van nauwe contacten met het Regiment Stoottroepen Prins Bernhard;
- Het blijven eren en herdenken van alle gevallen;
- Het behartigen van belangen van leden van de vereniging en, in bijzondere gevallen, ook van Oud-Stoottroepers en Stoottroepers die geen lid zijn van de BOSS, zulks naar het oordeel van het hoofdbestuur.

Contributie, abonnementen en artikelen

Per 1 januari 2023 betalen leden en donateurs € 25,- contributie per jaar aan de BOSS. Leden en donateurs ontvangen Strijgend Nederland gratis.

BOND VAN OUD-STOOTTROEPERS

EN STOOTTROEPERS

Een abonnement voor niet-leden/-donateurs is niet mogelijk. Wel is, op schriftelijk verzoek en na goedkeuring door het dagelijks bestuur van de BOSS, toezending van Strijgend Nederland aan externe betrekkingen mogelijk.

De inhoud van de artikelen geeft niet noodzakelijkerwijs de mening van het hoofdbestuur of van de redactie weer. De redactie is zonder opgave van redenen gerechtigd artikelen te redigeren en/of te corrigeren, in te korten, te wijzigen of te weigeren. Overnemen van artikelen en foto's is toegestaan mits de bron wordt vermeld én een present/bewijs-exemplaar wordt toegezonden.

Op de voorpagina:

De deelnemers aan American Falcon 25-3.

Foto: SMI Oosterhof

Redactie Strijgend Nederland

Hoofdredacteur	Marc Daverveldt
Redactielid / reporter	Bert Bijkerk
Redactielid	Ronald Cozijn

E-mailadres

sn@stoottroepers.nl

Telefoon

06 - 4620 0858

Ledenadministratie

tel. 0321 - 339 395
la@stoottroepers.nl

Ledenadministratie BOSS
Lancasterdreef 35a
8251 TE Dronten

Vormgeving en Druk

Practicum Print Management B.V., Hilversum
ISSN 1384-3249

Website

www.stoottroepers.nl

Facebook

Kees de Bok

De in rood gedrukte tekst betreft wijzigingen ten opzichte van de vorige editie van Strijgend Nederland.

Sluitingsdata kopij volgende edities:

- 1e kwartaal 2026 15 februari 2026
- 2e kwartaal 2026 15 mei 2026
- 3e kwartaal 2026 15 augustus 2026
- 4e kwartaal 2026 10 november 2026

Teksten bij voorkeur in Word, beeldmateriaal in JPEG-formaat.

LETOP!! Beeldmateriaal in ander formaat dan JPEG worden NIET in behandeling genomen.

Van de voorzitter

Ad Wagemakers

2025

We naderen het eind van het jaar 2025, een jaar waarin de oorlog in Oekraïne zich voortsleepte, het tot een staakt-het-vuren kwam in Gaza, de onderbelichte oorlog in Soedan en de humanitaire crisis aldaar steeds meer aandacht kreeg, het Kabinet Schoof viel en de verkiezingen een uitslag opleverde, die het opnieuw lastig maakt een kabinet te vormen.

Mali-onderzoek

2025 was ook het jaar waarin het eindrapport van de Commissie den Oudsten uitkwam over het onderzoek naar het mortierongeval in Mali, waarbij Henry Hoving en Kevin Roggeveld om het leven kwamen. Dit ongeval gebeurde met munitie die tien jaar eerder gekocht was bij een Bulgaarse fabrikant en o.a. ook in Afghanistan is gebruikt. Geconcludeerd is dat de in Mali gebruikte granaten nooit voor de duur van 10 jaar als uitgeefbare munitie geregistreerd hadden mogen worden en niet gedurende langere tijd ongeconditioneerd hadden mogen worden opgeslagen in Gao en Kidal. De kwaliteit en veiligheid van de granaat is na aanschaf voortdurend in het geding geweest. Hierdoor is de kans op een veilig gebruik, transport en opslag van de granaat ernstig gereduceerd en was het wachten op een munitieongeval. Dit is volgens de commissie te wijten aan nalatig en verwijtbaar handelen op diverse niveaus.

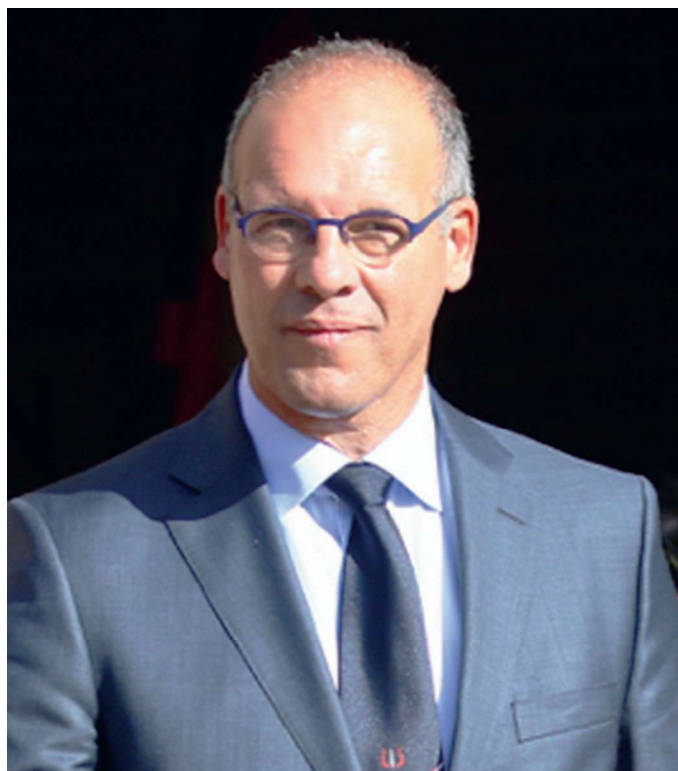
Met dit rapport is er voor de nabestaanden van Kevin en Henry na negen jaar eindelijk duidelijkheid over de hele gang van zaken en hopelijk geeft hen dat de rust, die nodig is om hun grote verlies een plek te geven.

Op 4 november was ik op bezoek in Winschoten bij de ouders van Henry om samen met hen een bloemengroet te brengen bij het graf van Henry.

Stotersactiviteiten

De tweede helft van 2025 waren er nog verschillende stotersactiviteiten waaraan ik heb kunnen deelnemen. Ten eerste was daar de herdenking gesneuvelde Stoottroepers, normaal gesproken op de tweede zondag in oktober, maar dit jaar op 21 september, de verjaardag van het Regiment Stoottroepen Prins Bernhard. Deze afwijkende datum was nodig vanwege de deelname van 13 Infbat AASLT RSPB aan de oefening Falcon Autumn in oktober in Polen. Voor het bataljon belangrijk vanwege de NAVO-certificering, die daar behaald is. In het voortraject mocht ik, samen met Leo Lemmens, de groepen 8 van de basisscholen "de Wijzer" en "de Leeuwenkuil" begeleiden in de voorbereiding op hun bijdragen aan de herdenking. Waar de basisschool "de Wijzer" dit al jaren doet, was het voor "de Leeuwenkuil" de eerste keer.

Op die herdenking had ik nog een mooi gesprek met Oud-Stoter Paulusma, die dit jaar de respectabele leeftijd van 100 jaar bereikt. Ook mocht ik op 4 oktober aanwezig zijn bij de viering van de 100e verjaardag van Oud-Stoter De Koning in Groningen. Twee stoters van het eerste uur, die beiden nog opmerkelijk vitaal zijn.

Op 30 oktober was er de vergadering van het Dagelijks Bestuur in Assen, gevolgd door het bijwonen van de Stoterslezing die door 13 Infbat AASLT RSPB werd georganiseerd. De eerste lezing werd verzorgd door een vertegenwoordiger van de MIVD en een vertegenwoordiger van het JISTARC met als onderwerp de ontwikkelingen in de oorlog in Oekraïne op het gebied van drones en de invloed daarvan op het verloop van de strijd en de te gebruiken tactieken en strategieën. Een zeer boeiende lezing, die zeer relevant is voor de huidige stoters. Vanwege de classificatie van het onderwerp kan ik niet verder over de inhoud uitweiden.

Na een korte koffiebreek gingen we met de Stoters terug in de geschiedenis van het Regiment Stoottroepen Prins Bernhard. De wortels van de Stoottroepen liggen in het verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog. Na het beëindigen van de Tweede Wereldoorlog in Europa werden in de periode 1945 - 1950 ongeveer 120.000 Landmacht militairen naar Nederlands-Indië uitgezonden, waaronder negen Stoottroepenbataljons. Een van die bataljons was 5 RS, bestaand uit dienstplichtige militairen, dat van november 1947 tot mei 1950 werd ingezet op Zuid-Celebes en Midden-Java. Dit bataljon nam deel aan de eerste luchtmobiele operatie in de geschiedenis van de Nederlandse krijgsmacht die in Djokjakarta op Midden-Java plaatsvond. Een geslaagde operatie waarbij Soekarno en Mohammed Hatta, die op 17 augustus 1945 de onafhankelijke staat Indonesië uitriepen, gevangen werden genomen. De D-compagnie van 13 Infbat is naar deze geschiedenis vernoemd en voert als compagniesembleem het embleem van 5 RS.

Commandant D-Djoka-compagnie, majoor Bethlehem, was getriggerd door de voorwerpen op zijn bureau die aan deze geschiedenis zijn verbonden (zie foto boven) en heeft zich verder verdiept in de achtergrond van 5 RS en de inzet in Nederlands-Indië. Hij heeft met zijn kaderleden een verdiepingsreis gemaakt naar Java. De reis was onderwerp van zijn boeiende lezing. O.a. werd ingegaan op de aanleiding en doelstelling van de reis, het bezoek aan een van de erevelden waar gesneuvelde Nederlandse militairen begraven liggen, fort Vredeburg, de Battlefieldtour en de syndicaatsopdrachten die zijn kaderleden hebben uitgevoerd.

Na deze lezing startte de Stotersborrel, waarbij smi de Vries verrast werd met zijn bevordering tot adjudant. Al met al wederom een geslaagde middag.

Dan was daar nog het zeer geslaagde regimentsdiner officieren op 6 november in Assen met voor het eerst sinds lang weer de aanwezigheid van kolonel b.d. Karremans, die daar een indringende toespraak hield.

Als laatste noem ik hier de Kringbijeenkomst van Kring 41 Ermelo op 13 november, waarbij Ger de Wolf en Henk van der Burg verrast werden met de uitreiking van de regimentslegpenning door de regimentscommandant.

Na het schrijven van deze column zijn er nog een aantal activiteiten waarover ik nog niets heb geschreven; een vergadering van de Stichting Herdenking Gesneuvelde Stoottroepers, een vergadering van het hoofdbestuur BOSS over de toekomst van de BOSS en zal ik de onthulling van het monument op de Veteranenbegraafplaats in Loenen bijwonen. Het monument is volledig bekostigd met donaties van verschillende veteranenverenigingen. Ook de BOSS heeft een bijdrage geleverd ter grootte van € 2.000,=. Kortom een mooie afsluiting van 2025!

Namens het bestuur van de BOSS wens ik u allen een mooi 2026! 🇳🇱

SAVE THE DATE!
25 juni 2026
80 jaar BOSS

Op 25 juni 2026 viert de Bond van Oud-Stoottroepers en Stoottroepers haar 80 jarig bestaan op de Johan Willem Frisokazerne in Assen. In nauwe samenwerking met 13 Infbat AASLT RSPB wordt gewerkt aan een programma dat loopt van 14.00 uur tot 19.00 uur. Meer informatie volgt in de volgende Strijdend Nederland en via de sociale media.

De Regimentscommandant

Wederom hebben we op 29 augustus een mooi feest met elkaar gevierd! Primair vond dit feest plaats in het kader van 30 jaar 13 Infanteriebataljon Luchtmobiel, maar uiteraard waren alle Stoters van het Regiment welkom en aanwezig om samen het jaar waarin het Regiment Stoottroepen 80 jaar bestaat af te sluiten! Ook deze editie kunnen we weer spreken van een zeer geslaagde dag en was het een genot om u allen weer te zien en te spreken. Naast het jubileumfeest hebben er meer regimentsactiviteiten plaatsgevonden in de tweede helft van dit jaar. Hierbij denk ik aan de regimentsjaardag die dit jaar samenviel met de herdenking van onze gesneuvelde Stoters in Beneden Leeuwen. Altijd weer een waardig moment waarin we stilstaan bij zij die het hoogste offer brachten zodat wij inmiddels 80 jaar in vrijheid hebben kunnen leven. Maar ook een moment waarbij we elkaar weer zien en kunnen begroeten, en waarbij we fysiek of in gedachten weer even 'compleet' zijn. Ook heeft er op 30 oktober in Assen een geslaagde stoterslezing met aansluitend een stotersborrel plaatsgevonden. Uiteraard is de tweede helft van het jaar ook de periode waarin de regimentsdiners plaatsvinden. Deze diners zijn niet alleen meer voorbehouden aan de officieren binnen het Regiment. Als Stoters, gelijkgestemden, wordt eenieder gewaardeerd met een diner. Dit resulteert in 4 diners die allen worden 'opgeleukt' met een toespraak van de Regimentsadjutant en –commandant. Daarnaast heb ik samen met de Regimentsadjutant op 13 november in Ermelo twee Regimentslegpenningen uit mogen reiken aan twee leden van Kring 41: Kap b.d. Henk van der Burg en Kap b.d. Ger de Wolf. Als klap op de vuurpijl hebben we op 27 november in Assen en op 1 december in Heythuysen (Limburg) in totaal drie Mobilisatie Oorlogskruizen en vier Draaginsignes Binnenlandse Strijdkrachten postuum mogen uitreiken. Kortom het is weer een periode geweest rijk aan regimentsactiviteiten waarin we onder comfortabele omstandigheden en in goede gezondheid invulling hebben gegeven aan de kameraadschap en verbondenheid.

Naast regimentsactiviteiten heeft 13 INFBAT ook niet stilgezeten. Zo is de B (Pegasus) compagnie inmiddels in september aangevangen met de EU-missie ALTHEA in Bosnië en Herzegovina. De overige compagnieën hebben deelgenomen aan meerdere gereedstellingsactiviteiten, waarvan Falcon Leap en Falcon Autumn de meest in het oog springende waren. Zoals waarschijnlijk bij het gros van de lezers bekend, was Falcon Autumn de certificering van 13 INFBAT (AASLT) RSPB. Met drie operaties in Polen heeft het bataljon laten zien ruimschoots gereed te zijn voor elke missie op elk moment. Uiteraard heeft deze oefening en het intensieve traject daaraan voorafgaand een grote hoeveelheid geïdentificeerde lessen opgeleverd. De grote uitdaging die 13 INFBAT rest, is dan ook het concretiseren en prioriteren

van deze lessen om ze vervolgens te integreren in het gereedstellingstraject van 2026 en verder.

Bij één van die geïdentificeerde lessen wil ik graag nadrukkelijk stilstaan, namelijk de kans op verdringing van militaire vakmanschap door de invoer van hightech systemen in het kader van innovatie. Dit zonder daarbij afbreuk te doen aan de relevantie van innovatie en nieuwe technologische systemen. Het gevechtsveld is vandaag één van de meest dynamische en technologisch intensieve omgevingen ter wereld, waarbinnen technologie zich razendsnel door ontwikkelt. Deze doorontwikkeling heeft direct invloed op het militaire vakmanschap zoals dat al generaties lang bestaat. Het gevechtsveld van vandaag is niet langer alleen fysiek. Het is digitaal, multi-domein en vooral cognitief. Met brute kracht alleen maak je het verschil niet meer op het gevechtsveld. Het draait vooral ook om het verkrijgen van een informatievoorsprong en snelheid van besluitvorming. Hierbij is de incorporatie van nieuwe, vaak hoogtechnologische systemen eerder een must dan een wens. Echter, er bestaat een neiging om te vertrouwen op deze systemen als wondermiddel. Een middel dat eenvoudigere, laag technologische methodes kan vervangen.

Wereldwijd zien we dat de werkelijkheid ten aanzien van hightech systemen vaak weerbarstig is. Systemen functioneren niet altijd onder de omstandigheden en in de omgevingen waar wij ons werk dienen uit te voeren. Ook zien we in conflicten dat tegenstanders juist eenvoudige en robuuste manieren kiezen om onze geavanceerde technologie te ontregelen of te omzeilen. Daarbij maken ze gebruik van 'simpele' maatregelen, zoals rook, spiegels, afleidingsdrones, schijnopstellingen etc. Wie té afhankelijk is van technologie, verliest veerkracht. Wie niet kan opereren zonder GPS, zonder communicatie of zonder (drone)beeld, wordt kwetsbaar als die systemen uitvallen. In die gevallen moet je kunnen blijven terugvallen op het fundament van militair optreden: discipline, training van basistechnieken en drills en improvisatievermogen. Kortom, het militair vakmanschap van het individu.

In algemene zin kunnen we concluderen dat op een technologisch slagveld autonomie cruciaal is. Niet de autonomie van technologische systemen, maar de autonomie van mensen. Van goed opgeleide, wendbare militairen die begrijpen wat er in welke situatie moet gebeuren. De relevantie van niveau 1 tot en met 3 (individu, groep & peloton) staat wat mij betreft buiten kijf. De strijdmacht van de toekomst is niet alleen die met de beste systemen. Het is die met de beste mensen, die weten wanneer ze de techniek moeten gebruiken en wanneer ze die juist moeten loslaten. We gaan een toekomst tegemoet waarin technologie ons zal blijven verrassen — in positieve én negatieve zin. We moeten hightech omarmen, maar niet ten koste van ons vak-

manschap. We moeten investeren in innovatie en ons daarbij blijven realiseren dat de menselijke factor: de opdrachtgerichte pionier, de flexibele commandant en de alerte Stoter, nog altijd het verschil maken. Technologie is kracht, maar wij zijn diegenen die richting geven aan die kracht.

Het is weer een intensief jaar geweest met, zoals reeds aangegeven, veel geïdentificeerde lessen. Als commandant ben ik uitermate trots op het resultaat dat we met elkaar als team, als bataljon, als regiment hebben weten te behalen. Het is en blijft een genot en een voorrecht om in deze dynamische tijd met Stoters van verschillende generaties en uit alle lagen van het regiment activiteiten uit te voeren en doelstellingen te behalen.

***Ik wens eenieder ontzettend
fijne en warme feestdagen
en al het beste voor 2026!***

“Sterk uit overtuiging.”

Lkol Ben Haspels

**“De redactie van de Strijdend Nederland
wenst u fijne feestdagen en een
uitstekend 2026!”**

Bert Bijkerk, Ronald Cozijn en Marc Daverveldt

Veteranen Regiment Stoottroepen

Bouke Pakes

Wat sterk is uit overtuiging

Stoters zorgen voor Stoters. Ook u bent als Stoter direct of indirect betrokken bij veteranenzorg. Voor uzelf en voor anderen.

Wat houdt veteranenzorg in? In het kort: zorgen voor elkaar. Jong en oud. Kameraadschap! Zorgen voor elkaar betekent

“oor en oog voor elkaar hebben”, saamhorigheid en het houden van reünies, bijeenkomsten, herdenkingen en plechtigheden. Zorgen voor elkaar!

Het Regiment Stoottroepen Prins Bernhard heeft zorg voor zijn mensen. Oud en jong!

Iedere Nederlandse veteraan heeft recht op erkenning, hulp en ondersteuning door het Nederlands Veteraneninstituut (Vi). Het Vi is verantwoordelijk voor het uitreiken van de veteranenpas (met voordelen) en het Draaginsigne Veteranen. Tevens is het Vi belast met de uitreiking van het Draaginsigne Gewonden aan veteranen die de militaire dienst reeds hebben verlaten. Ook ondersteunt het Vi de organisatie van de Nederlandse Veteranendag. Het Vi is een Nederlandse stichting voor de ondersteuning van en hulp aan Nederlandse oorlogsveteranen die het veteranenbeleid van het ministerie van Defensie uitvoert. Tevens onderhoudt het Vi contact met alle veteranenorganisaties, hulpverleningsinstellingen en maatschappelijke organisaties en is het verantwoordelijk voor de informatievoorziening over de zorg voor veteranen.

Acute Zorgvraag

Voor een acute zorgvraag of algemene vragen is het Veteranenloket ook buiten kantooruren bereikbaar.

Zie ook www.veteranenloket.nl of bereikbaar via 088-3340000.

Nut van veteranenzorg

Veteranenzorg stopt in onze visie niet buiten de kazernemuren en werktijden. Als veteraan kun je best wel wat hebben meegemaakt dat zich spontaan of later kan uiten. Daarover praten doet wonderen. Daarvoor zijn ook op de werkvloer opgeleide en gecertificeerde Nulde-lijns-ondersteuners aangesteld als luisterend oor en zij kunnen als gids dienen naar het juiste zorgloket. Maar ook partners of gezinsleden mogen bij vragen of voor een gesprek altijd contact opnemen met de Regio-coördinator uit de woonomgeving: Zie hiervoor www.disk-veteranen.nl of bel rechtstreeks met het Veteranenloket: 088 33 40000. Kijk ook op www.veteranenloket.nl

Bij wie kan ik persoonlijk terecht voor meer informatie?

In principe is er iedere maandag- en dinsdagochtend in gebouw 22 kamer 1.09 bij de Sectie 1 van 13 Infanteriebataljon in Assen een vrijwilliger op het gebied van veteranenzorg aanwezig.

Majoor b.d. Bouke Pakes kan dan uw vragen over allerlei veteranenaangelegenheden of een activiteit beantwoorden. Hij is ook telefonisch bereikbaar: 06 - 5753 6790.

Email-adres: boukepakes@hotmail.com of BH.Pakes@mindef.nl

Meer weten?

Kijk op www.disk-veteranen.nl

DiSK is de Digitale Sociale Kaart Nederland. Dit is een gebruiksvriendelijke catalogus op het gebied van zorg, welzijn, wonen, sociale activering, inkomen, opleiding en re-integratie. DiSK biedt voor veteranen een actueel overzicht van producten, activiteiten en organisaties in een gemeente, regio en/of provincie. Ook voor vragen over DiSK kunt u terecht bij bovengenoemde vrijwilliger-veteranenzorg.

BOND VAN OUD-STOOTTROEPERS

EN STOOTTROEPERS

AMERICAN FALCON 25-3 FORT HOOD TEXAS

Al jaren traint de luchtmobiele brigade op en in de directe omgeving van Fort Hood, Killeen Texas. Dit is de thuisbasis van 302 squadron, een samenwerkingsverband tussen het Defensie Helikopter Commando (DHC) en de 11e Luchtmobiele Brigade. Met enige regelmaat verblijft en traint een infanteriecompagnie van de 13 Infbat samen met 298 en 301 squadron op deze locatie voor een periode van ruim 5 weken in het kader van de oefening American Falcon (AF). Voor ons als bataljon zijn deze oefeningen essentieel in ons opwerktraject. We beoefenen hier namelijk allerlei scenario's en trainen taken in het Air Assault spectrum die we niet zo makkelijk in Nederland kunnen beoefenen.

Doelstellingen

In de periode van 11 tot en met 21 september zijn we met een team vanuit de A-, B- en Ccie afgereisd naar Fort Hood voor een specifiek trainingsprogramma met 298Sq tijdens de uitvoering van AF 25-3. Het team bestond uit tweemaal Heli Handling Instructor (HHI), tweemaal Landing Point Commander (LPC) en tien Rigger Marshalls (RM). Het doel van de training was om jonge CH-47F (CHINOOK)-vliegers te trainen in het vliegen met verschillende interne en externe ladingen, zowel bij dag als bij nacht. Voor ons is dit een goede training om onze kennis en vaardigheden te onderhouden, de samenwerking met 298Sq te versterken en ons voor te bereiden op de oefening Falcon Autumn.

Vorbereidingen

De opdrachten kwamen vanuit de staf van 302Sq waarop de HHI zijn teams aan het werk kon zetten met het voorbereiden van de vliegdagen. Na het controleren van de Helicopter Underslung Load

Bij aanvang van de Formule 1 Grand Prix van Amerika deed 302 Squadron een fly by over de startgrid met een deel van haar heli's.

Dual pallet loads onder een CH-47

Aanhaken van een MB 7,5kn aan een CH-47

Equipment (HUSLE) konden de mannen aan de slag met het riggen van de ladingen. Er werd met diverse ladingen gevlogen waaronder een MB 7,5kn, met pallet ladingen en met een Amerikaanse Humvee. Nadat de ladingen door de RM op de aangewezen Landing Site (LS) waren afgerigd gingen de LPCn de ladingen controleren. Dit zogenoemde CELLEN is een vast onderdeel van onze procedures en zorgt ervoor dat eventuele fouten voorafgaand aan het vliegen worden hersteld.

Uitvoering

Er werd in een zogenoemd circuit gevlogen waarbij de twee CHINOOK helikopters ladingen ophaalden en verplaatsen tussen verschillende LSn. Een Heli Handling Team (HHT) bestaande uit een HHI of LPC met twee RM zorgde voor het aan- en afhaken van de ladingen door onder de CHINOOK te werken en in samenwerking met de loadmaster de helikopter en lading op de gewenste positie te krijgen. In sommige gevallen staat een deel van het HHT dan bovenop een lading. Bij nacht werken de teams met nachtzichtapparatuur. Hierbij wordt uiterst zorgvuldig gewerkt om beschadiging aan personeel en materieel te voorkomen.

Afronding

Na een intensieve week met werktijden van s 'ochtends vroeg tot s 'avonds laat, werd er afgesloten met een evaluatie en een vooruitblik op de aankomende opdrachten. Tevreden met het verrichte werk heeft het team nog even kunnen genieten van de Amerikaanse cultuur. 🇺🇸

SMI Oosterhof
STOO OPN/HELI
S3 13 INFBAT RSPB.

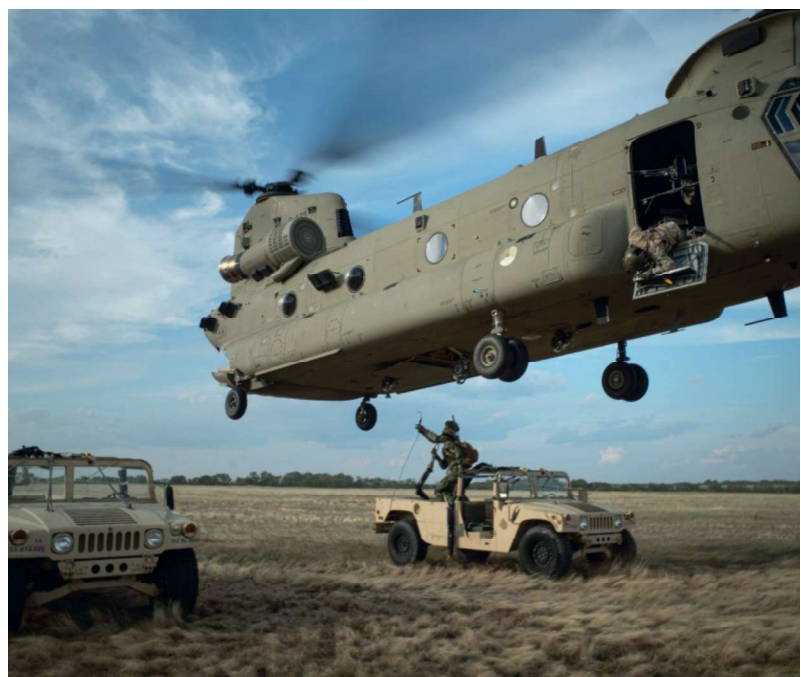
Genieten van de Amerikaanse cultuur

HHT aan het werk

Aanhaken van dual pallet loads onder een CH-47

Aanhaken van een US HUMVEE aan een CH-47

Eindejaarsbijeenkomst Kring 41

Afgelopen donderdag 13 november vond de Eindejaarsbijeenkomst van Kring 41 zoals gewoonlijk in Echo's Home De Schakel plaats. Vanaf 11.00 uur was de ontvangst met koffie of thee met een heerlijke plak cake. Tegen 12 uur werden we welkom geheten door onze voorzitter Wilbert de Kruijff. Een bijzonder woord van welkom werd gericht aan de luitenant-kolonel Haspels, commandant van het Regiment Stoottroepen Prins Bernhard en commandant van het 13e Infanteriebataljon Luchtmobiel, de Regimentsadjutant tevens Bataljonsadjutant de Adjutant Brian en de voorzitter van de BOSS Ad Wagemakers wegens een bijzondere aangelegenheid.

Verder refereerde onze voorzitter nog aan ons bezoek op 12 juni jl. aan Museumpark Historische Collectie Transport in Soesterberg. Daarna volgde de lunch met een kop soep en o.a. een broodje kroket.

Na de lunch nam regimentscommandant Haspels het woord om twee Stoters in het zonnetje te zetten voor hun verdienste voor het regiment. Kapitein b.d. H.C. (Henk) van der Burg die o.a. gedurende 16 jaar de stuwende kracht is geweest achter de jaarlijkse herdenking in Beneden Leeuwen en binnen de BOSS van 2015 tot 2023 de functie van secretaris van de Sociale Begeleidingscommissie van de BOSS heeft vervuld en ook meer dan 10 jaar penningmeester van Kring 41 is geweest. Ook Kapitein b.d. G.J.W.M. (Ger) de Wolf die o.a. 22 jaar lang, van 2001-2023, hoofdredacteur van Strijdend Nederland geweest, werd in het zonnetje gezet. Hij was als fotograaf actief en heeft hij het omslagontwerp en complete binnenwerk van de

Regimentscommandant Ben Haspels spreekt Kring 41 toe

Ook good old Henk van der Burg wordt in het zonnetje gezet.

derde, geheel herziene druk van het boekwerk: "Van verzet naar Rode baret" verzorgd. Sinds 2003 draagt hij ook bij aan de uitvoering van de traditiedagen en de herdenking in Beneden Leeuwen. Als dank en waardering hiervoor werd een legpenning met oorkonde uitgereikt. De echtgenotes ontvingen ieder een mooi boeket bloemen. Daarna werden ze door de aanwezigen van harte gefeliciteerd.

Na dit bijzondere moment verplaatsten wij ons naar het zaaltje waar een presentatie over Moderne Oorlogvoering door Luitenant-Kolonel Felijs werd gegeven. Dit was een zeer boeiende en interessante lezing.

Na afloop was er nog een gezellig samenzijn onder het genot van een drankje en een hapje. 🍷

Tineke Monshouwer-Nowee

Zonder thuisfront gaat het niet en zij werden niet vergeten!

Oproep jaarlijkse herdenking gevallen 11 Mrcie

Binnen onze reünieverband 11 Mortiercompagnie LMB "AASLT" staat verbondenheid centraal. Jaarlijks nemen wij de tijd om stil te staan bij hen die ons zijn ontvallen, kameraden die schouder aan schouder met ons hebben gediend binnen 11 Mortiercompagnie Luchtmobiel. Hun inzet, kameraadschap en aanwezigheid vormen het fundament waarop wij verder bouwen.

Om onze herdenkingsceremonie meer waarde en diepgang te geven, willen wij dit jaar een nieuwe stap zetten. Naast de woorden die wij met elkaar delen en de stilte die wij in acht nemen, willen wij ook de gezichten van onze gevallen kameraden een plaats geven. Door foto's van hen te tonen tijdens de ceremonie, brengen wij hun herinnering dichterbij en maken wij zichtbaar dat achter elke naam een kameraad, een vriend, een mens stond.

Daarom doen wij een oproep aan jullie, onze achterban: Beschik jij over een foto van een van de kameraden die herdacht mag worden? Deel deze dan aub met ons. Samen zorgen wij ervoor dat hun namen én hun gezichten nooit verloren gaan. Het is een manier om onze dankbaarheid tastbaar te maken en onze verbondenheid te versterken.

De ceremonie wordt zo niet alleen een moment van bezinning, maar ook een levend eerbetoon. Een eerbetoon waarin we duidelijk maken dat de kameraden

van 11 Mortiercompagnie Luchtmobiel altijd een deel van ons zullen blijven.

Hun tijd in ons midden is te vroeg geëindigd, maar onze herinnering aan hen blijft. Samen zorgen wij dat zij nooit vergeten worden.

Foto's mogen gestuurd worden naar: Lotte de Koning, lotte.dekoning@bos-com.nl 📧

*Namens het bestuur van reünieverband
11 Mortiercompagnie LMB "AASLT";
Pieter van der Velde, secretaris*

Onze gevallen kameraden

Frans Bouwman		† mrt 2004
Peter Brons	27-1-1978	† 22-9-2006
Charles Louis Kroesen	4-1-1922	† 27-5-2008
Wietse de Jong	29-12-1986	† 18-4-2011
Marc Jeroen Pul	17-12-1977	† 24-3-2012
Luite Mark Muggen	20-10-1973	† 11-6-2013
Henk A. Vedder	4-2-1977	† 8-7-2013
André Ellen	30-6-1972	† 23-1-2015
Arthur van der Hoogen	3-6-1970	† 13-11-2003
Ronald (Ron) Bakker		
Henry M. Hoving	24-12-1986	† 6-7-2016
Niels Visscher	3-4-1972	† 31-5-2020

EUFOR ALTHEA 13 B-Compagnie

Vanaf 17 september zijn de eerste elementen van het NSE naar Bosnië-Herzegovina vertrokken voor de missie EUFOR ALTHEA. Gevolgd door de rest van het NSE en 13 B 'Pegasus' Compagnie, was eind september de eenheid compleet. Voor de duur van de missie is de 13 B-compagnie versterkt met een ROLE1 MTF en twee afvoerploegen van 11 GNK. Ook is er een C&E team toegevoegd aan de compagnie.

Het C&E team dat 13 B-cie versterkte

C&E in actie!

De opdracht van de eenheid is bijdragen aan een SAFE AND SECURE ENVIRONMET (SASE) als onderdeel van een Multinationaal Bataljon onder Roemeense leiding. De andere compagnieën van het bataljon bestaan uit verschillende nationaliteiten. Momenteel zijn de deelnemende landen: Italië, Hongarije, Roemenië en Turkije naast onze Nederlandse bijdrage.

Het operatieschema bestaat uit drie weken per maand het uitvoeren van (sociale) patrouilles vanuit een TEMPORARY STAGING AREA (TSA). In de weekenden wordt er gepatrouilleerd vanuit de basis, Camp Butmir, in Sarajevo. De patrouilles worden deels uitgevoerd met behulp van tolken, want naast het tonen van onze aanwezigheid winnen we informatie in die bijdraagt aan de missie EUFOR ALTHEA. Daarnaast wordt er één week per maand invulling gegeven aan de rol van QRF/VHRF voor de gehele compagnie.

Na het ontvangen van al het materiaal, ondersteund door het NSE, vond een integratie oefening plaats en een welkomst appel binnen het Multinationale Bataljon (MNBN). De weken erna

Motorkapoverleg

hebben we veelvuldig patrouilles uitgevoerd vanaf Sarajevo en vanuit verschillende TSA's. Op deze manier komt de eenheid door het hele land.

Tijdens deze patrouilles zijn er waardevolle gesprekken gevoerd met de lokale bevolking. Uit de gesprekken blijkt dat de meeste mensen blij zijn met onze aanwezigheid en de bevolking onderschrijft het belang van de EUFOR missie. Het werk wat we uitvoeren wordt gewaardeerd en dat is fijn om te merken. De patrouilles worden uitgevoerd op groepsniveau. Dit

Een bijzondere omgeving

maakt het in de voorbereiding, uitvoering en afwikkeling een uitdagende missie voor de groepscommandant. Binnen de groepen zijn de taken zo verdeeld dat eenieder een waardevolle bijdrage levert. De groep heeft dan ook veel vrijheid van handelen.

Waar mogelijk pakken we daarnaast de ruimte voor eigen training. Zo hebben we op verschillende schietbanen al kunnen schieten met de eenheid. Ook is er momenteel een Roemeens helikopter detachement aanwezig die graag met onze eenheid samenwerkt. Dit heeft geresulteerd in meerdere vliegmomenten. Tijdens de QRF/VHRF weken stond de eenheid stand-by op Camp Butmir. De compagnie is dan de eenheid met een hoge paraatheid en in te zetten voor

kleinschalige verstoringen van de SASE. Deze weken kleden we met name in met eigen training die aansluit op onze taken binnen de EUFOR missie. Te denken valt aan CROWD AND RIOT CONTROL.

Al met al is het tot nu toe een hele gevarieerde missie, met voldoende uitdaging! 🇷🇺

Majoor Bernhard Roos
Compagniescommandant 13B-Cie

Winnen van "hearts and minds"; overleg met de lokale bevolking

C&E	= Communications and Engagement
GNK	= Geneeskundig
MTF	= Medical Task Force
NSE	= National Support Element
QRF	= Quick Reaction Force
ROLE1	= Verbandpost
VHRF	= Very High Readiness Force

13e bataljon RSPB en DHC slaan handen in

(Dit artikel is eerder gepubliceerd in Koninklijke Landmacht 09)

Een verplaatsing van Nederland naar Polen met 521 voertuigen, 8 Chinooks, 7 Apaches en zo'n 1.000 militairen. Om te zeggen dat voor Falcon Autumn groots is uitpakkt, is nogal een understatement. Het belangrijkste doel van de oefening: zorgen dat 11 Luchtmobiele Brigade en het Defensie Helikopter Commando (DHC) elkaar nóg beter weten te vinden. Samen vormen zij als 11 Air Manoeuvre Brigade immers een snelle NAVO-reactiemacht.

Het is 06.00 uur en nog pikkedonker op het Poolse vliegveld Ziemsko. Als de zon al plannen had om nog door te breken, verhindert een dikke wolkenlaag dat. Na een kletsnatte nacht tikt de regen nog steeds zachtjes op de landingsbaan. Wie om zich heen kijkt vermoedt niet dat 11 Luchtmobiele Brigade zich samen met een Poolse eenheid in de omringende bossen heeft verstopt om straks het vliegveld in te nemen. Het is doodstil.

Op linie

Na een kwartier doorbreekt gerommel in de verte die stilte; het afweergeschut laat van zich horen. Het teken dat de aanval zo gaat beginnen. Als eerste melden Poolse verkenners zich. Zij kijken of het veilig is om zo de air strip op te gaan. Iets voor zevenen wordt duidelijk wat de plannen zijn: springend, op linie, steken de Polen en meerdere compagnieën van 13 Infanteriebataljon de landingsbaan over. Eenmaal veilig aan de overkant zuiveren ze het bos om daar een commandopost op te zetten. De opdracht is om het vliegveld in handen te houden.

Weerstand van de vijand

Op de avond ervoor is de actie in gang gezet op oefenterrein Zegrze Pomorskie. Chinooks brengen de militairen van 11 Luchtmobiele Brigade tot op zes à zeven kilometer van het vliegveld. Vanaf daar gaan ze te voet naar Ziemsko. Dat gaat niet zonder slag of stoot vertelt groepscommandant de sergeant Jordy. "Wij hadden als neventaak om te kijken of de voertuigen ook over onze route konden". Daarbij zijn we op weerstand van de vijand gestuit die een hindernis over de brug had gelegd waar wij overheen moesten. De genie moe Ook op de brug zelf hadden we contact, daar hebben we met vuur op gereageerd. Andere pelotons kregen te maken met dronestrikes."

Snelheid en agressiviteit

Om de oefening zo realistisch mogelijk te laten verlopen dragen de militairen een systeem dat aangeeft of en waar ze geraakt zijn. Als ze 'gewond' zijn, worden ze behandeld. Zijn ze 'dood', gaan ze tijdelijk het veld uit. Zo worden verliezen die ze in de strijd kunnen oplopen zoveel mogelijk nagebootst. Oefenen gericht op Hoofdtak 1, iets dat de luchtmobielers sowieso op het lijf is geschreven.

Stoter Jarco

"Wij brengen hier snelheid en agressiviteit. Zeker in het achtergebied kunnen wij die Russische special forces (de oefenvijand, red.) gewoon uitschakelen. Hun plan was om luchtlandingstroepen te laten komen en daar hebben wij een stokje voor gestoken. Voor de volgende actie gaan we een verdediging inrichten om de opmars van de Russen te stoppen die over de zuidelijke as zijn doorgebroken."

Moeilijk terrein

De 'Stoter' Jarco was belast met het nazuiveren van het veroverde terrein. Voor deze soldaat-2 is Falcon Autumn zijn eerste grote internationale oefening. Doorweekt van de regen, zittend in het hoge gras, is hij niet ontevreden over de eerste actie op Ziemsko. "Wij zijn op linie gekomen en zijn lopend voorwaarts over het object heen gegaan. Dan is het kijken of je dingen tegenkomt

neen tijdens Falcon Autumn

Springend steken 13 Infanteriebataljon en Poolse militairen de landingsbaan over. De opdracht: vliegveld Ziemsko veroveren en in handen houden.

die daar niet horen. Wij hebben nog niks aangetroffen, maar de actie is natuurlijk pas echt een succes als we de hele opdracht goed hebben afgerond”.

Een goede zaak dat de oefening in Polen is meent Jarco. Het terrein en de omstandigheden zijn er anders

“Wat wij hier brengen is snelheid en agressiviteit”, vertelt de groepscommandant.

dan ze gewend zijn en dat draagt bij aan de geoefendheid. “Het is hier flink wat ruiger, het is een moeilijk terrein; veel struiken en bomen, meer hoogteverschil. En de wegen zijn vaak niet goed.”

Air Manoeuvre Task Force

Sinds de inval van Rusland in Oekraïne is het meer dan ooit noodzakelijk voor de NAVO om het eigen grondgebied te beschermen en een afschrikkend effect na te jagen. 11 Luchtmobiele Brigade en het Defensie Helikopter Commando hebben in het kader daarvan de handen ineengeslagen. Zij werken samen aan een Air Manoeuvre Task Force (AMTF) die snel inzetbaar is. Volgens het NATO Force Model (NFM) moeten ze in de toekomst binnen 10 dagen overal ter wereld paraat kunnen zijn.

Spanning en adrenaline

Deze NFM-taak hangt als een spreekwoordelijke paraplu boven de oefening. De relevantie ervan krijgen de Stoters in Polen regelmatig te horen. “Het belang ervan wordt wel steeds aangehaald. Om volle bak te oefenen daarvoor is cruciaal. Falcon Autumn is een grote, mooie oefening voor ons om nog beter te worden richting die taak en sowieso voor Hoofdtak 1. Dat is allemachtig belangrijk. Ikzelf leer hier echt ontzettend veel.”

Een leerpuntje waarbij hem letterlijk even het zweet uitbrak: teveel kleding dragen. “Oftewel beter kijken wat je aan hebt”, vertelt hij lachend. “Ik begon met best veel lagen, dat was meteen erg warm. Het eerste stukje lopen was ik gelijk leeg gezweet. Maar als ik terugkijk naar het begin van de oefening was sowieso alles nieuw voor me. Toen ik de Chinook instapte, voelde ik zeker nog wel wat spanning en adrenaline, want dit is het echte werk. Nu ben ik er helemaal klaar voor om mooie dingen te doen”. 🏆

Foto: Martin Bos van Defensiefotografie.nl

STOTERSLEZING EN -BORREL 30 OKTOBER

Op 30 oktober jl. werd door 13 Infbat AASLT RSPB wederom een Stotersborrel georganiseerd voorafgegaan door de inmiddels traditionele Stoterslezing.

Het doel van deze middag is om mannen en vrouwen van het bataljon te informeren over verschillende interessante onderwerpen en het bevorderen van de saamhorigheid. Voor deze gelegenheid waren ook leden van de Bond van Oud-Stoottroepers en Stoottroepers en de Vrienden van de Rode Baret uitgenodigd. Diverse personen hebben hiervan gebruik gemaakt en zij werden bij aanvang van de eerste lezing van harte welkom geheten door de PBC 13 Infbat AASLT RSPB.

De eerste lezing werd verzorgd door een vertegenwoordiger van de MIVD en een vertegenwoordiger van het JISTARC met als onderwerp de ontwikkelingen in de oorlog in Oekraïne op het gebied van drones en de invloed daarvan op het verloop van de strijd, de te gebruiken tactieken en strategieën. Een zeer boeiende lezing die zeer relevant is voor de huidige Stoters. Vanwege de classificatie van het onderwerp kan ik in deze nieuwsbrief niet verder over de inhoud uitweiden.

Na een korte koffiebreek gingen we terug in de geschiedenis van het Regiment Stoottroepen Prins Bernhard. De wortels van de Stoottroepen liggen in het verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog. Na het beëindigen van de Tweede Wereldoorlog in Europa werden in de periode 1945 - 1950 ongeveer 120.000 Landmacht militairen naar Nederlands-Indië uitgezonden, waaronder negen Stoottroepenbataljons. Een van die bataljons was 5 RS bestaand uit dienstplichtige militairen, dat van no-

vember 1947 tot mei 1950 werd ingezet op Zuid-Celebes en Midden-Java. Dit bataljon nam deel aan de eerste luchtmobiele operatie in de geschiedenis van de Nederlandse krijgsmacht in Djokjakarta op Midden-Java. Een geslaagde operatie waarbij Soekarno en Mohammed Hatta, die op 17 augustus 1945 de onafhankelijke staat Indonesië uitriepen. De D-compagnie van 13 Infbat is naar deze geschiedenis vernoemd en voert als compagniesembleem het embleem van 5 RS.

De commandant van D-Djokacompagnie, de maj. Bethlehem werd getriggert door de zaken

op zijn bureau die aan de geschiedenis van deze compagnie zijn verbonden (zie foto boven). Hij heeft zich vervolgens verder verdiept in de achtergrond van de 5 RS en de inzet in Nederlands-Indië en met zijn kaderleden een verdiepingsreis gemaakt naar Java. Zijn

boeiende lezing over deze reis ging over het bezoek aan Fort Vredenburg wat één van de erevelden is waar gesneuvelde Nederlandse militairen begraven liggen over een Battlefield-tour en de syndicaatsopdrachten die zijn kaderleden hebben uitgevoerd.

Tijdens de hierop volgende Stotersborrel, werd de smi de Vries verrast met zijn bevordering tot adjudant.

Herdenking gesneuvelde Stoottroepers – 21 september – Beneden-Leeuwen

Op zondag 21 september heeft de jaarlijkse herdenking van gesneuvelde Stoters in Beneden-Leeuwen plaatsgevonden. Dankzij de afwezigheid van het 13e Bataljon voor de certificeringsoefening 'Falcon Autumn' vond deze dit jaar niet zoals gebruikelijk plaats op de tweede zondag van oktober, maar op de regimentsverjaardag. De saluutschotengroep en erecompagnie werden dit jaar verzorgd door de A 'Madju' compagnie en de C 'Margriet' compagnie leverde traditiegetrouw de vlaggenwacht in BS-tenue.

Na een ontvangst en lunch in sporthal 'De Rosmolen' werd een gedicht voorgelezen door kinderen van de verschillende basisscholen in Beneden-Leeuwen en daarna volgde een verhaal van Adjudant Erwin Dees over onderlinge saamhorigheid tussen verschillende generaties Stoters. De Adjudant blikte terug op zijn eigen binnenkomst bij het regiment, waar hij al snel onder de hoede werd genomen door oud-Stoters die trouw bij elke Stotersborrel aanwezig waren en de tradities van de kring Zeeland aan hem overdroegen. Ten slotte werd een verkorte film over de geschiedenis van de Stoottroepen vertoond.

Na afloop van de film zijn de Stoters en andere genodigden in een stille tocht verplaatst naar het ereveld waar de herdenkingsceremonie plaatsvond. Het

hoogtepunt hierbij was het voorlezen van de namen van alle gesneuvelde Stoters, gevolgd door een minuut stilte en de saluutschoten. Aansluitend volgden verschillende kransleggingen, overwegingen van de geestelijk verzorger, een slotwoord door de burgemeester en werden de vlaggen van achtereenvolgend België, Canada, Frankrijk, Groot-Brittannië, Polen, de Verenigde Staten en Nederland gehesen.

Met goed weer, een grote opkomst en een nette uitvoering van het militair ceremonieel kijken wij terug op wederom een waardige, geslaagde herdenking. 🇳🇱

*Eerste Luitenant J.W.Y. (Jasper) van den Burgt
PC tweede peloton, A 'Madju' compagnie,
13 Infbat 'RSPB'*

Erekerkhof Stoottroepen

Hier bevinden zich de graven
van drie gesneuvelde Stoottroepers
In 1944 werden zij vanuit het verzet militair
Met de geallieerden stredden zij in het
Land van Maas en Waal
tegen de Duitse overheersing

De drie graven representeren
alle Stoottroepers die toen en later
waar ook ter wereld zijn omgekomen in diens
van Nederland en de Verenigde Naties

Hun namen staan geschreven in de kapel die in
1949 ter gedachtenis aan hen werd gebouwd

Vrijheid

Recent ontving ik het boek: "Dit is Fascisme", geschreven door Rosan Smits. Het boek is tot stand gekomen op het journalistiek platform 'De Correspondent'. Zou het toeval zijn geweest dat ik het kreeg (en direct las) vlak na de verkiezingen in oktober? Na VRIJE verkiezingen waarbij een ruime meerderheid van Nederland koos voor democratie! Natuurlijk zult u zeggen, dat is toch normaal. Neen, zo normaal is dat niet. Ik ben een van de laatste der Mohikanen die dat -ook al was ik nog een kind- aan den lijve heb ondervonden. Ik neem u even mee terug naar de tijd waarin het verzet in WOII en de Stoottroepen ontstonden. Of eigenlijk nog een paar jaar eerder, naar 1933, het jaar waarin ik werd geboren en naar -wat veel belangrijker is- het jaar waarin in Duitsland Hitler aan de macht kwam. Nu ruim 80 jaar geleden. Hoe kwam Hitler in de toen democratische Weimar Republiek (Duitsland) na vrije verkiezingen aan de macht en hoe kon hij in zo'n korte tijd een fascistische dictator worden? Bijna altijd kwamen en komen dictators over de rug van de democratie aan de macht!

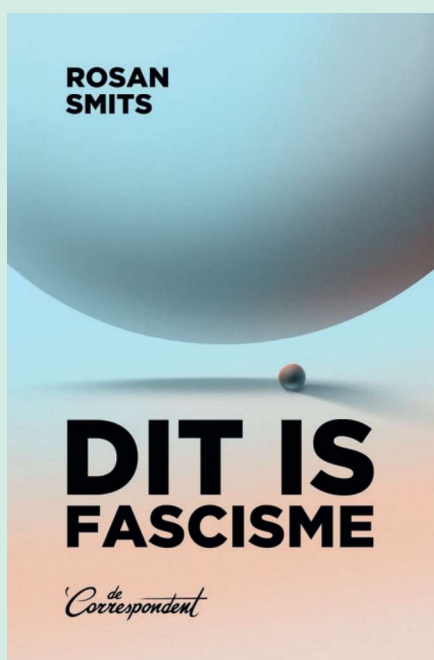
Op 10 mei 1940 wekte mijn vader ons 's morgens vroeg met de mededeling: "Opstaan kinderen, het is oorlog". Duitsland is ons land binnengevallen!! Nog scherper voor mijn geest staat het jaar 1943 toen mijn oudste broer ineens verdwenen was. Ondergedoken, om te voorkomen dat hij zou worden opgepakt om in Duitsland als dwangarbeider te worden ingezet. Steeds zag ik de angst in de ogen van mijn ouders als er werd aangebeld..... In het zelfde jaar werden we zonder enige voorwaarschuwing door de bezetter uit ons huis gezet. Een afschuwelijke ervaring!! In 1944/1945 heb ik wekenlang tijdens de bevrijdingsgevechten in de schuilkelder doorgebracht. En

ook al was in nog maar 10 jaar, ik voelde en begreep dat verlost zijn van fascisme, VRIJ ZIJN, dat dubbel en dwars waard was. Vrijheid – en dat mag ik toch terzijde opmerken- mede te danken aan het verzet en aan de daaruit voortgekomen Stoottroepen. In het boek 'Dit is Fascisme', dat zeer de moeite waard is om te lezen, wordt aandacht gevraagd voor de werkwijze van het fascisme, (door mij enigszins geparafraseerd):

- in de samenleving wordt er een voedingsbodempot geleegd door onvrede en crises;
- rond een leider vormt zich een fascistische partij of beweging;
- via democratische verkiezingen krijgt zo'n beweging toegang tot de politieke macht;
- die politieke macht groeit uit tot regeringsmacht en probeert de democratische machten uit te schakelen en grondrechten (o.a. persvrijheid) af te breken;
- het fascistische regime radicaliseert verder of verliest richting en brokkel verder af.

Vrijheid is niet vanzelfsprekend, wees dus waakzaam!!

Joop Ladders, oud-commandant
Stoottroepen / oud-voorzitter
BOSS.

Nederlands,
Paperback,
ISBN 9789493254701,
14 oktober 2025,
200 pagina's

Boek 'Audrey Hepburn en de BNMO'

Op 2 september verscheen bij QV Uitgeverij het boek 'Een van de mooiste organisaties in uw land.' Audrey Hepburn en de BNMO van journalist Fred Lardenoye.

Het boek werd gepresenteerd op zaterdag 30 augustus op het 80-jarig jubileumfeest van de BNMO dat op het Nederlands Veteranen-instituut in Doorn plaatsvond.

Op het toppunt van haar carrière als filmactrice en stijlicoon in de mode komt Audrey Hepburn in november 1954 naar Nederland om vijf dagen lang geld in te zamelen voor de Bond van Nederlandse Militaire Oorlogsslachtoffers (BNMO). Het is voor het eerst dat ze weer voet op Nederlandse bodem zet nadat ze als jong meisje de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog in Arnhem en Velp heeft meegemaakt en na de bevrijding in Amsterdam haar eerste serieuze stappen heeft gezet op weg naar een carrière als balletdanseres.

Totdat ze zich vanaf eind jaren tachtig gaat inzetten voor UNICEF keert ze nog regelmatig naar Nederland terug om als ambassadrice voor de BNMO op te treden. Ze zet daarmee niet alleen de BNMO, maar ook

de tot dan toe gebrekkige zorg voor Nederlandse invalide militairen op de kaart. Omdat de BNMO niet alleen pioniert op het gebied van veteranenzorg, maar ook in de gehandicaptensport, schenkt ze de Audrey Hepburn Trofee aan de bond. Een trofee die tot op de dag van vandaag jaarlijks wordt uitgereikt aan een persoon of instelling die zich op bijzondere wijze heeft ingezet voor militaire oorlogs- en dienstsachtoffers of de gehandicaptensport. Daarmee heeft Audrey Hepburn na haar vroege overlijden in 1993 een blijvende erfenis achtergelaten voor mensen die zich net als zij als vrijwilliger onbaatzuchtig inzetten voor anderen die het minder getroffen hebben.

Nooit eerder werd de opmerkelijke relatie tussen de wereldberoemde filmster Audrey Hepburn en de Bond van Nederlandse Militaire Oorlogs- en dienstsachtoffers in een boek beschreven. De BNMO was wegbereider voor het huidige veteranenbeleid en de veteranenzorg en werd daarbij van 1954 tot 1986 geholpen door de filmactrice. Het rijk geïllustreerde boek beschrijft zowel de geschiedenis van de BNMO, die teruggaat tot in de Tweede Wereldoorlog, als de bijzondere band van Audrey Hepburn met Nederland waar zij haar jeugd grotendeels doorbracht. De verschrikkingen van de oorlog die zij in Arnhem en Velp meemaakte, zouden een grote invloed hebben op de rest van haar leven.

Fred Lardenoye (1958) is journalist en politicoloog. Hij publiceerde o.a. in de Gelderlander, de Tijd, de Volkskrant, Trouw, Twintig, Oplinie, de Kareoler en was hoofdredacteur van het veteranenmagazine Checkpoint. Eerder schreef hij 'Over lef gesproken. 25 Jaar VVDM' (1991), met Frank de Kruif, en 'Veteranen met een missie' (2008), met Rein Bijkerk.

'Een van de mooiste organisaties van uw land.'
Audrey Hepburn en de BNMO
Fred Lardenoye, 128 pagina's, hardcover
ISBN 9789492435255, winkelprijs € 24,95

Cornelis Kappelhoff naar laatste rustplaats

(Dit artikel verscheen eerder op de LinkedIn-pagina van 11 Luchtmobiele Brigade)

Militairen van 13 Infanteriebataljon Regiment Stoottroepen Prins Bernhard hebben verzetsstrijder Cornelis Kappelhoff naar zijn laatste rustplaats gebracht op het Nationaal Ereveld Loenen. Daar werd hij onder toezicht van familie en andere belangstellenden met militaire eer herbegraven.

Cornelis Kappelhoff werd geboren op 5 januari 1920 in Dordrecht. Zijn levensverhaal raakt een keerpunt in mei 1940, toen de Duitse inval Nederland veranderde. Voor de oorlog was Cornelis een gewone jonge man die studeerde aan de universiteit en de ambitie had om dierenarts te worden. De onrust in het land groeide echter, en al snel werd hij geconfronteerd met de eis van de Duitse bezetter om een loyaliteitsverklaring te ondertekenen.

Op 13 maart 1943 weigerde Cornelis, evenals 85% van zijn medestudenten, deze verklaring te ondertekenen. Als gevolg hiervan werden de mannelijke studenten gedwongen zich te melden voor de Arbeitseinsatz. Cornelis meldde zich vermoedelijk vrijwillig in Ommen, niet alleen uit solidariteit, maar om represailles tegen zijn familie te voorkomen. Nadat hij ziek terugkeerde naar Nederland, werd hij afgekeurd voor verdere inzet bij de Arbeitseinsatz. Dit was vermoedelijk het moment waarop hij zich aansloot bij het verzet.

Cornelis begon zijn verzet bij de Ordedienst en later bij de knokploeg Jacob in Dordrecht, waar hij actief deelnam aan sabotageacties en het verzamelen van inlichtingen. Daarnaast werkte Cornelis mee aan het illegale tijdschrift De Groene Dordtenaar, dat later werd omgedoopt tot De Dordtsche Koerier. Het blad verscheen da-

gebracht.

gelijks in een oplage tussen de 350 en 800 exemplaren. Het werd gestencild en de inhoud bestond voornamelijk uit algemene artikelen en nieuwsberichten.

Op 11 maart 1945 kreeg Cornelis de opdracht om een niet bewaakte munitiebunker op het landgoed Amstelsloot te onderzoeken. Wat hij echter niet wist, was dat de bunker door de Duitsers geboobytrapped was. Bij het betreden van de bunker werd de boobytrap geacti-

veerd en de munitie explodeerde. Cornelis verloor hierbij zijn leven en op 29 maart 1945 werd hij begraven in Dordrecht.

Voor zijn verzetswerk werd Cornelis postuum onderscheiden met het Mobilisatie Oorlogskruis.

13C 'Para' Margriet Compagnie oogst inzet tijdens Falcon Leap 2025

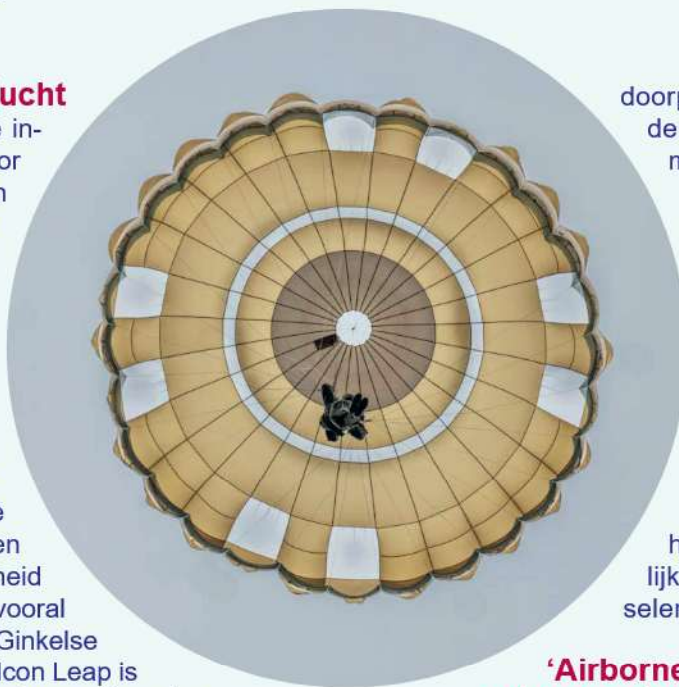
Organieke UAS-capaciteiten, corebusiness training en eigen despatcher capaciteiten zorgen voor een oefening met een uitroepteken.

Falcon Leap in vogelvlucht

Falcon Leap is dé jaarlijkse internationale oefening voor luchtlandingsoperaties in Nederland. Dit jaar trainden circa 700 Rode Baretten uit 12 landen een breed palet aan inzetmogelijkheden: van het droppen van zware ladingen tot complexe luchtlandingsoperaties. In de lucht draaiden acht militaire toestellen tegelijk patronen boven historische grond; op de grond stonden interoperabiliteit en paraatheid centraal. Het publiek kent vooral de laatste zaterdag op de Ginkelse Heide, maar de kern van Falcon Leap is het samen vechten en procedures slijpen in de weken daarvoor.

Twee weken, twee doelen

De oefening kende bewust een tweeledig karakter. In week 1 draaide de Ccie een grote tactische airborne-operatie onder bataljonsleiding van 11 INFBAT GGJ - plannen, riggen, vliegen, droppen en op het object

doorpakken. In week 2 verschoof de nadruk naar cross parachuting met veel wing exchanges: springen uit buitenlandse kisten, werken met elkaars valschermen en procedures en daarmee interoperabiliteit op het hoogste niveau trainen. Dat tweesporenmodel is wat het huidige Falcon Leap kenmerkt: één week gevechtsoperaties trainen met het valschermscherm als inzetmiddel en één week de airborne brotherhood versterken door gezamenlijk springen en ervaringen uitwisselen.

'Airborne is meer dan automatische openingen boven de hei'

De brigade benadrukte ook dit jaar weer: Falcon Leap draait niet alleen om de herdenkingssprong. De prioriteit ligt bij het tactische deel dat dit jaar werd uitgevoerd in het oefenoord Marnewaard. Het is bovendien een joint inspanning van de Landmacht en het Commando Lucht- en Ruimtestrijdkrachten - in de geest van fight tonight, fight tomorrow, fight together. Zo bouw je routine op die later direct inzetbaar is, of dat nu is voor hoofdtak 1 of voor humanitaire missies.

Ogen in de lucht: organische UAS-capaciteit

De organieke UAS-capaciteit van 3 UAS-teams met een commandant fungeerde als geïntegreerd zintuig. Vooraf bracht de cel situational awareness (SA) op de DZ en routes; tijdens het optreden hielpen live-feeds bij snelle besluitvorming en directe GBFS inzet; achteraf bevestigden we effecten en veiligheidsbeelden. Niet "een drone erbij", maar een vaste schakel in de keten van planning tot de-evaluatie - naadloos passend bij Falcon Leaps doel: samen vechten, samen verbeteren.

Getraind in een vol programma

Dat het succesvolle resultaat wordt neergezet in onze drukste periode van het jaar, zegt alles over het niveau van het team. De airborne basics waren messcherp: riggen volgens boekje, materiaal discipline, sprongtechnieken, als 1e van de DZ van komen, collectiepunten, en daarna tactisch verplaatsen op tempo. Juist omdat de basis stond, konden we in de marge tempo en initiatief winnen: geen ruis, geen vertraging, wel effect.

Eigen despatcher als force multiplier

Een opvallende verschilmaker binnen de compagnie is de eigen despatcher. Korte lijnen, een gedeeld referentiekader en kennis van drills maken het verschil in de deur. Van loading- en scatterplans tot green light: het ritme klopte. Het resultaat hing in de lucht - strakke exits, compacte spreiding - en op de grond: snelle opbouw van gevechtskracht op de DZ. Voor oud-stoters herkenbaar: de beste sprongen zijn die waar de despatcher onopgemerkt blijft, omdat alles vanzelf loopt. Precies dat niveau kon aangetikt worden.

Week 1: Tactisch optreden onder leiding van 11 Airborne BTG GGJ

De tactische week bracht het volledige spectrum samen: Geïntegreerde planning, luchtverplaatsingen, airdrops en grondtactische plannen. Door een gecoördineerde samenwerking met alle airborne compagnieën van het 11e bataljon ABTG, een Franse en Poolse paracompanie werd gevechtskracht snel en gecontroleerd neergezet. De bataljonsstaf is goed getraind in het plannen en aansturen van airborne operaties en heeft bovendien veel tijd geïnvesteerd in het plannen van deze niveau 5A activiteit waar samenwerking en interoperabiliteit centraal stonden.

Week 2: Cross parachuting & wing exchanges

Springen uit buitenlandse kisten met buitenlandse valschermen en procedures vraagt om vakmanschap én aanpassingsvermogen. Voor de Ccie was het een logische stap: coalitie-routine verfijnen zonder eigen standaard te verlagen. Wing exchanges zijn geen trofee maar een bewijs van uitwisselbaarheid - het type vaardigheid

dat telt als je morgen naast elkaar moet vechten. Veel landen zoals Spanje, Frankrijk, Polen, Italië, de VS en Portugal hebben dit jaar hun capaciteiten ingebracht

Joint én publiek, maar in deze volgorde

De waardering uit de internationale gemeenschap was zichtbaar en voelbaar; Falcon Leap blijft hét jaarlijkse ontmoetingspunt van parachutisten-eenheden. Tienduizenden toeschouwers zien de slotdag boven de Ginkelse Heide; daarom draait de machine op volle toeren met training, joint planning en vlieguren met Landmacht en Luchtmacht. Dit jaar vlogen acht toestellen en waren 12 landen in het veld, waarmee de oefening opnieuw zijn NAVO-relevantie bewees - de boodschap was helder: interoperabiliteit is geen bijzaak maar hoofdtaak.

Blik vooruit

Falcon Leap 2025 heeft voor de compagnie een duidelijke les bevestigd: gedrevenheid als fundament, UAS als zintuig, despatcher als metronoom en coalitie-routine als smeeroil. Dat is de combinatie waarmee je, óók wanneer de agenda vol is, hoog scoort waar het ertoe doet - in de lucht, op de DZ en vooral in het optreden erna. Voor oud-stoters herkenbaar, voor de huidige lichten inspirerend: dit is waar de rode baret geboren is - **stand in the door, green on, GO.** 🇳🇱

Boekbespreking

Soldaten Overzee 1941-1963

900 vergeten Zuid-Limburgse Veteranen

John Odekerken belicht in dit boek de Nederlandse strijdkrachten die tijdens deze periode buiten onze landsgrenzen zijn ingezet.

De presentatie van dit boek vond plaats op 18 oktober jl. in Valkenburg aan de Geul. John Odekerken, de schrijver/onderzoeker van deze uitgave, had een oom die destijds ook gedurende 2½ jaar in Nederlands-Indië streed en die daar maar weinig over vertelde. John ervoer ook dat vele andere oud-strijders er moeilijk over konden praten. Zo werd zijn nieuwsgierigheid gewekt.

De schrijver wil met dit boek een gezicht geven aan de vele oud-strijders die destijds 'in den vreemde hebben gediend'. Niet alleen van het Regiment Stoottroepen Prins Bernhard, maar van alle uitgezonden onderdelen. Daarbij ligt de focus op de veteranen die destijds woonachtig waren in het gebied binnen de driehoek Maastricht-Heerlen-Sittard, meer precies de (voormalige) gemeenten Valkenburg aan de Geul, Meerssen, Margraten en omstreken. Vele familieleden van oud-strijders liepen tegen een muur van zwijgzaamheid aan. Wellicht dat zij via dit boek meer inzicht krijgen met wie en waar hun broer, oom, vader of opa gestreden hebben.

John Odekerken weet waar hij over schrijft, zijn dienstplicht vervulde hij 1979-1980 in de rang van sergeant bij het Regiment Stoottroepen Prins Bernhard. Hij maakte bij zijn onderzoek gebruik van vele bronnen, zoals Militaire Staten van Dienst uit het Nationaal Archief, het Kenniscentrum Bronbeek, oude lokale publicaties, diverse registers en gesprekken met enkele nog levende veteranen en vele nazaten daarvan. Verder speurde hij in vele oude dag- en weekbladen en speciale uitgaven t.b.v. de militairen en het thuisfront. Hij vond 900 oud-militairen terug die binnen het genoemde gebied uitgezonden zijn geweest in de periode van 1941 t/m 1963. Zij werden naar allerlei brandhaarden gestuurd zoals Nederlands-(Oost)Indië, Korea en Nieuw-Guinea. De reis ging vaak via Suriname en de ABC-eilanden. Helaas waren er tijdens de inzet een aanzienlijk aantal gesneuvelden te betreuren. Zij die daar gevallen zijn en diegenen die terugkeerden staan in dit boek. Per deelgebied worden alle personen vermeld, met vermelding van onderdeel, periode van uitzending en eventuele extra info. Al zoekende valt het op dat binnen vele families meerdere personen met verschillende onderdelen uitgezonden werden.

Ondanks de grote hoeveelheid is de info prettig toegankelijk. Deze bestaat uit veel foto's en extra toe-lichting. Ook de repatriëring en de verwerking van de gebeurtenissen komt uitvoerig aan bod. Een mooi naslag- en leesboek. 📖

Het boek is uitgegeven door stichting Historisch Archief Valkenburg (1975-2025) met medewerking van Stichting Veteranen Valkenburg. Uitvoering: Hardcover afm. 22 x 22 cm, gebonden, 260 pagina's in kleur

Prijs €25,- p/st. (verzenden à €32,- p/st.) via bestellink: <https://ap.lc/VVvTL>

Bij vragen: soldatenoverzee@gmail.com

Agenda

ma 15-12-2025	Traditieweek
di 16-12-2025	Traditiedag
di 06-01-2026	Kring 09 bijeenkomst B.B. museum in Rijswijk Z.H.
wo 14-01-2026	Kring 41, reünie/Nieuwjaarsreceptie, locatie: Echos Home Ermelo
di 03-02-2026	Kring 09 bijeenkomst B.B. museum in Rijswijk Z.H.
di 17-02-2026	Traditiedag Beneden-Leeuwen
do 19-02-2026	Stoterslezing + -borrel
wo 11-03-2026	Kring 41, Reünie/Algemene Leden Vergadering, locatie: Echos Home Ermelo
di 21-04-2026	Kring 09 koningsborrel B.B. museum in Rijswijk Z.H.
do 28-05-2026	Stotersmotortoertocht Noord Nederland
wo 10-06-2026	Kring 41, reünie/voorjaarsuitje, locatie: nader te bepalen
do 25-06-2026	jaarlijkse herdenking gesneuvelde Stoters 13 Infbat
do 25-06-2026	80 jaar BOSS, JWF-kazerne, nadere info volgt
za 27-06-2026	Nationale Veteranen Dag
di 01-09-2026	Kring 09 bijeenkomst B.B. museum in Rijswijk Z.H.
di 22-09-2026	Traditiedag Beneden-Leeuwen
zo 18-10-2026	Herdenking gesneuvelden RSPB Beneden-Leeuwen
di 03-11-2026	Kring 09 bijeenkomst B.B. museum in Rijswijk Z.H.
wo 18-11-2026	Kring 41, reünie/eindejaarsbijeenkomst, locatie: Echos Home Ermelo
wo 09-12-2026	Onderofficiërsdiner RSPB
do 10-12-2026	Officiërsdiner RSPB

Controleer tijdig, vóór u vertrekt, of op de genoemde datum en plaats e.e.a. wel doorgaat !

Inlichtingen over de diverse evenementen zijn NIET bij de webmaster of de redactie van *Strijdend Nederland* te verkrijgen. Het kan dus zijn dat na het verschijnen van deze editie van *Strijdend Nederland* geagendeerde gebeurtenissen alsnog niet óf in aangepaste vorm doorgaan. Informatie kan worden verstrekt door de secretaris van de BOSS, de secretaris van de SHGS, uw eigen kringsecretariaat of het RSPB.

Kringsecretarissen

02 RV-11 Mrcie
tel. 06 - 1467 5521
pjotterg2@gmail.com

P. van der Velde
Basil Scarfflaan 21
4171 DK Herwijnen

04 13 Ccie 'Margriet'
tel. 06 - 8313 0537
j.snijder@mindef.nl

J. Snijder
Postbus 113
9400 AC Assen

05 RV-Uruzgan
tel. 0592 - 351 735
ca.nijland@mindef.nl

M. Nijland
Rosa Spierweg 37
9408 ET Assen

08 RSPB
tel. - volgt -
Theoschepers@netvisit.nl

T. Scheppers
Continentenlaan 7
9642 BA Veendam

09 Zuid-Holland
tel. 0152 - 126 102
j.v.d.wal70@kpnplanet.nl

J.G. van der Wal
Van Miereveltlaan 1d
2612 XE Delft

15 13 Acie 'Madju'
tel. 06 - 2955 5178
aa.teuben@mindef.nl

13-Acie A.A. Teuben
Postbus 113
9400 AC Assen

16 13 Bcie 'Pegasus'
tel. 06 - 2751 1702
s.schotanus@mindef.nl

S. Schotanus
Postbus 113
9400 AC Assen

17 13 Dcie 'Djokja'
tel. 0592 - 358 379
a.boonstra.04@mindef.nl

13-Dcie A. Boonstra
Postbus 113
9400 AC Assen

19 BOSS algemeen
tel. 06 - 5436 8652
Vankuijk.john@gmail.com

J.C.H. van Kuijk
p/a Lancasterdreef 35a
8251 TE Dronten

41 Ermelo
tel. 06 - 2095 9329
eijking@quicknet.nl

H.J. Eijking
Beatrixstraat 56
1483 CE De Rijp

Rood = gewijzigd of nieuw

Stichting Herdenking Gesneuvelde Stoottroepers (SHGS)

secretaris K.G.J. van Dreumel
tel. 06 - 1678 1758 Parnaskruid 13
3824 PG Amersfoort
secretariaatshgs@gmail.com

Vertegenwoordiger BOSS in het Veteranen Platform (VP)

H. Schimmel
tel. 0492 - 512 376 De Kromme Geer 76
h.schimmel97@upcmail.nl 5709 ME Helmond

Veteranen Vrijwilliger GORKKL en BOSS

B.H. Pakes
tel. 06 - 5753 6790 Postbus 113
bh.pakes@mindef.nl 9400 AC Assen

Regiment Stoottroepen Prins Bernhard (RSPB)

contactpersoon B. de Vries
tel. 0592 - 358 100 Postbus 113
06 - 8323 2198 9400 AC Assen
b.d.vries.03@mindef.nl

Historische Collectie RSPB

tel. 0889 - 516 114 Postbus 113
un00280@mindef.nl 9400 AC Assen
bezoekadres Johan Willem
Frisokazerne
Balkenweg 3
9405 CC Assen

IBAN: NL09 RABO 0376 0204 90

Nederlands Veteraneninstituut

tel. 0883 - 340 050 W. van Lanschotlaan 1
info@nlveteraneninstituut.nl 3941 XV Doorn
www.nlveteraneninstituut.nl

Veteranenloket

tel. 0883 - 340 000 W. van Lanschotlaan 1
info@nlveteraneninstituut.nl 3941 XV Doorn
www.nlveteraneninstituut.nl

Tijdens de Algemene Leden Vergadering van 10 april 2025 zijn de volgende kringen opgeheven: Kring 01 Eindhoven, Kring 03 Limburg, Kring 10 West-Nederland, Kring 11 West-Brabant, Kring 12 Zeeland, Kring 14 's Hertogenbosch, Kring 18 Maas en Waal en Kring 20 Cuijk. De leden van deze kringen zijn administratief ondergebracht bij kring 019.

Nieuwe leden/donateurs van de BOSS

<i>Naam</i>	<i>voorl</i>	<i>tv/vv</i>	<i>Kring</i>
Wit	J.W.	De	019
Slegers	C.R.		002
Feenstra	W.		004

Leden van Verdienste van de BOSS

(in alfabetische volgorde)

H. van de Berg

W.J.M. de Kruiff

H.C. van der Burg

H.J.M. Stroek

A. Butter

N.A. Vos

G. Gort

G.J.W.M. de Wolf

Wilt u een melding van overlijden a.u.b. door middel van een rouwkaart of overlijdensadvertentie indienen bij de 2de secretaris-penningmeester?

**De heer E. Klinck, Gerststraat 2, 3882 GZ Putten.
e-mail e.klinck@kpnmail.nl, tel. 06 - 1299 0698**

Historische Collectie Regiment Stoottroepen Prins Bernhard

JWF-kazerne
Balkenweg 3
9405 CC Assen
Tel. 0889 - 516 114
Toegang gratis

Openingstijden:
(uitgezonderd feestdagen)
Woensdag
13.00 - 17.00 uur
Donderdag
13.00 - 17.00 uur
Vrijdag
13.00 - 17.00 uur

Legitimatie verplicht bij
toegang tot kazerne

Stichting Herdenking Gesneuvelde Stoottroepers

Correspondentieadres:
Parnaskruid 13
3824 PG Amersfoort
tel. 06 - 16 78 17 58
secretariaatshgs@gmail.com

Ereveld en gedachteniskapel
Pastoor Zijlmansstraat
Beneden-Leeuwen
(Gemeente West Maas en Waal)

Hier bevinden zich de graven van drie gesneuvelde Stoottroepers. Deze graven representeren alle gesneuvelde Stoottroepers die, waar ook ter wereld, zijn omgekomen in dienst van de vrede.

STRIJDEND NEDERLAND

VERENIGINGSORGAAN VAN DE BOND VAN OUD-STOOTTROEPERS EN STOOTTROEPERS